

Upute o diplomskom radu na Geografskom odsjeku PMF-a Sveučilišta u Zagrebu

Uvodne napomene

Diplomski sveučilišni studij te integrirani preddiplomski i diplomski studij na završavaju polaganjem svih ispita, dovršenjem ostalih studijskih obaveza te izradom diplomskog rada i obranom diplomskog ispita. Postupak prijave, pisanja i obrane diplomskega radova/ispita, u okviru završetka studija, određen je Pravilnikom o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu te Pravilnikom o preddiplomskim i diplomskim studijima na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu.

Dogovor s nastavnikom

Student u dogovoru s nastavnikom prijavljuje temu diplomskog rada. Temu može predložiti nastavnik, student može izabrati temu između ponuđenih tema koje sastavlja pojedini nastavnik, a temu može predložiti i student. Prijedlog teme od strane studenta sadrži: radni naslov, koncept (sadržaj) rada, literaturu i izvore podataka koje namjerava koristiti u izradi diplomskog rada. Naslov mora biti precizan; što kraći, ali i što informativniji. Nakon što nastavnik i student usuglaše naslov rada, sadržaj rada, prijedlog literature i ostale pojedinosti, tema se smatra prihvaćenom od strane nastavnika.

Postupak prijave

Student u dogovoru s nastavnikom – potencijalnim mentorom prijavljuje temu diplomskog rada u trećem ili četvrtom semestru diplomskog studija, odnosno u devetom ili desetom semestru na integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju tj. u onom semestru u kojem je upisao Diplomski seminar. Prijava se obavlja putem propisanog obrasca za prijavu (prihvata) teme diplomskog rada koji se nalazi na web stranicama Geografskog odsjeka PMF-a (GO). Obrazac student ispunjava *online* te ga šalje nastavniku. Nakon suglasnosti nastavnika, student ispisuje obrazac te ga potpisuju nastavnik – potencijalni mentor i student. Nastavnik ga predaje u kancelariju Geografskog odsjeka te šalje pomoćniku pročelnika za nastavu putem električne pošte uz napomenu o datumu sjednice Vijeća GO za koju se upućuje prijedlog tj. zamolba za prihvatom teme i mentora. Vijeće GO razmatra zamolbu za prihvat teme te prihvaća (ili ne prihvaća) temu diplomskog rada i imenuje voditelja tj. mentora diplomskog rada.

Rad na izradi diplomskog zadatka

Glavni cilj diplomskog rada na istraživačkim smjerovima jest primjena istraživačkog pristupa u prikupljanju, obradi i interpretaciji informacija, čime se pokazuje razina stečenih stručnih kompetencija. Na nastavničkom smjeru i integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju geografije i povijesti glavni cilj jest transfer stručnih sadržaja u nastavni sadržaj, čime se pokazuje razina stečenih metodičkih, didaktičkih i pedagoških kompetencija. Diplomski rad može obuhvaćati teorijski, eksperimentalni i terenski istraživački rad.

Rezultate svoga rada student piše u obliku diplomskog rada. Diplomski rad mora biti napisan i opremljen prema standardima i pravilima struke. Diplomske radove studenti su dužni prirediti prema uputama Geografskog odsjeka PMF-a.

Struktura i oblikovanje teksta

a) Početne stranice¹

NASLOVNA STRANICA piše se po uzorku danom u prilogu 1. Naslovica se računa kao prva, ali se brojčana oznaka na njoj ne piše. Početne stranice, počevši od naslovnice do uključivo stranice na kojoj završava Sadržaj (odnosno Predgovor ako postoji), numeriraju se rimskim brojevima.

Iza naslovnice, na stranici II. (prva koja se numerira rimskim brojem) stoji iskaz:

Ovaj je diplomski rad izrađen u sklopu diplomskog sveučilišnog studija geografije, smjer (naziv smjera) (ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija geografije i povijesti, smjer: nastavnički) pri Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pod vodstvom zvanje Ime Prezime. (titula ime i prezime mentora)

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA Temeljna dokumentacijska kartica piše se na hrvatskom i, na zasebnoj stranici, na engleskom jeziku. Piše se isključivo na jednoj kartici. (sadržaj i oblik kartice u prilogu 2)

BASIC DOCUMENTATION CARD (sadržaj i oblik kartice na engl. jeziku u prilogu 3).

SADRŽAJ: preporučuje se decimalno označavanje poglavila i odlomaka.

PREDGOVOR nije obvezan dio; sadržava zahvale i sl., a može se i drugačije nasloviti.

b) Struktura rada²

¹ Redoslijed početnih stranica je obavezan.

² Navedeni dijelovi koji slijede su obvezni dijelovi strukture diplomskog rada, a ne naslovi poglavila.

UVOD: sažeto definirati objekt, prostorni i vremenski obuhvat teme istraživanja. U zasebnom odlomku jasno iskazati polazne hipoteze, cilj i zadatak istraživanja. Prva stranica Uvoda (vidi dalje) nosi arapski broj 1.

PREGLED DOSADAŠNJIH ISTRAŽIVANJA I LITERATURE: aktualan pregled znanja o užem području rada.

PRISTUP ISTRAŽIVANJU: teorijski okvir, izvori i metodologija rada.

ANALIZA: razrada teme. Ovaj se dio može podijeliti u više logičkih cjelina (poglavlja). Najčešće sadrži od pet do sedam analitički strukturiranih dijelova, osim uvoda i zaključka.

REZULTATI: Iznose se rezultati iz vlastitog rada. (Usporedba s rezultatima drugih autora (iz literature) piše se u sljedećem poglavlju).

RASPRAVA: Kritička usporedba rezultata iz vlastitog rada i spoznaja iz literature.

ZAKLJUČAK: sažeta sinteza svih najvažnijih spoznaja. Zaključak sadrži najvažnija rješenja postavljenog problema, odnosno sve odgovore postavljene u Uvodu.
(Zaključak nije isto što i Sažetak koji se piše u Temeljnoj dokumentacijskoj kartici).

LITERATURA I IZVORI: Navode se samo one bibliografske jedinice i izvori koje su citirane u diplomskom radu. Svaka referenca koja se citira u tekstu treba se navesti u popisu literature i izvora, ali i obratno – u popisu literature i izvora ne smije se nalaziti neka referenca koja se u radu ne citira.

c) Prilozi

Ovdje se navode Popis slika i Popis tablica te svi drugi različiti (dodatni) tablični, grafički ili kartografski prilozi.

Ovaj se dio numerira rimskim brojevima, nastavno na paginaciju početnih stranica.

Način pisanja

Tekst mora biti napisan jasno i sažeto književnim hrvatskim jezikom. Važna je i jezična ispravnost teksta. Ukoliko je potrebno, dužnost je mentora uputiti kandidata na jezičnu lekturu teksta (prije nego se rad preda na ocjenu).

Naslove poglavlja, potpoglavlja itd. treba pisati istom veličinom slova kao i tekst (12 točaka) i to malim podebljanim slovima (npr. **Naslov**).

Pojmovi koji imaju kratice pri prvom pojavljivanju navode se u potpunosti, a u zagradi se navodi kratica nakon čega se kod idućih korištenja može koristiti samo kratica. Za uobičajene kratice se to ne odnosi.

Posebnu je pažnju potrebno posvetiti načinu citiranja, pravilima izrade i označavanja tabličnih, grafičkih i kartografskih priloga, te navođenja izvora podataka koji su poslužili za njihovu izradu. Tablice i slike trebaju biti što sadržajnije i potpune. Svaka tablica ili slika treba biti čitljiva i izvan konteksta. Treba izbjegavati preuzimanje (kopiranje, skeniranje) gotovih grafičkih i tabličnih prikaza drugih autora. Iste podatke ne prikazuje se i pomoću tablice i pomoću slike. Slikama se nazivaju svi oblici grafičkih prikaza (dijagrami, karte, fotografije i dr.). Naslovi tablica pišu se iznad tablica, a izvor ispod njih dok se naslovi slika pišu ispod slike. Ispred naslova tablica/slika pišu se redni brojevi u skraćenom obliku (npr. Sl. 1. Naslov slike; Tab. 1. Naslov tablice). Naslovi slika ili tablica moraju davati odgovore na pitanja „što, gdje i kada“ (što = objekt koji je prikazan, gdje = prostorni obuhvat/okvir, kada = vremenski period ili trenutak). U tekstu se pri pozivanju na određenu tablicu ili sliku u zagradi piše skraćena oznaka malim početnim slovom (npr. tab. 1 ili sl. 1).

Literatura se navodi prema Harvardskom sustavu. To je tzv. sustav prezime-godina u kojem se korištena literatura citira unutar teksta (unutartekstualna uputa) tako da se navede prezime autora i godina objavljivanja te, ukoliko se navodi i doslovni citat u navodnicima – broj stranice citata, npr. (Riđanović, 2007, 180). Ukoliko citirana referenca ima do tri autora navode se sva prezimena autora, npr. (Nejašmić i Bašić, 2005). Ako citirana referenca ima četiri i više autora, u tekstu se navodi prezime prvog autora i skraćenica „i dr.“, npr. (Friganović i dr., 1995). Kada se citira više članaka jednog autora ili iste grupe autora navodi se npr. Nejašmić (2005, 2007) ili Friganović i dr. (1995, 2000). Ukoliko se citira više članaka jednog autora ili iste grupe autora iz iste godine izdanja, tada se iza godina navode i slova po abecednom redu (npr. 2000a, 2000b itd.). Kada se navodi više radova u kontinuitetu koristi se točka sa zarezom (;) (npr. Friganović, 1991; Nejašmić i Bašić, 2005). U slučaju kada se u tekstu navodi referenca koja se nije koristila neposredno, već se preuzima od autora posrednika koji ju citira tada se navodi prvo prezime i godina neposredne reference, a autor iz čijeg je teksta preuzeta (dakle koja se čitala) nakon riječi „prema“ (npr. Ward 1975 prema Riđanović, 2007). U popisu literature navodi se samo ona bibliografska jedinica koja se koristila neposredno (npr. u ovom slučaju: Riđanović, 2007).

Na kraju rada, u zasebnom poglavlju (Literatura) prilaže se literatura poredana abecednim redom prezimena autora i kronološkim redom objavljivanja za više radova istog autora. Djela koja je autor napisao sam dolaze ispred onih koja je napisao u koautorstvu. Djela dvaju autora dolaze ispred djela triju autora itd. U popisu literature navode se svi autori pojedine reference. Ako prvi autor ima više djela napisanih zajedno s istim brojem ljudi reference se redaju prema abecednim redom prezimena drugog (ili trećeg itd.) autora.

Primjeri navođenja literature i izvora:

Članak u časopisu:

Henkel, R., 2005: Geography of Religion – Rediscovering a Subdiscipline, Hrvatski geografski glasnik 67 (1), 5–25. (Broj 67 označava godište ili volumen časopisa; a 1 označava broj ili svešći unutar godišta, a 5–25 opseg stranica članka)

Lozić, S., Fürst-Bjeliš, B., Perica, D., 2006: Quantitative-geomorphological and Environmental-historical Impact on the Ecological Soil Depth; Northwestern Croatia, Hrvatski geografski glasnik 68 (1), 7–25.

Članak u zborniku radova:

Crkvenčić, I., 2007: Hrvatska geografija: kako se razvijala i kuda ide?, u: 4. hrvatski geografski kongres s međunarodnim sudjelovanjem: Geografsko vrednovanje prostornih resursa: zbornik radova (ur. Bajs, Lj. i dr.), Poreč, 10. – 13. listopada 2007., Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb, 23–43.

Poglavlje u knjizi:

Klemenčić, M., 1996: Promjene upravno-teritorijalnog ustroja Hrvatske 1918-1992, u: Hrvatske županije kroz stoljeća (ur. Mirošević, F.), Školska knjiga, Zagreb, 123–148.

Knjiga:

Vresk, M., 1997: Uvod u geografiju: Razvoj, struktura, metodologija, Školska knjiga, Zagreb.

Graham, B., Ashworth, G. J., Tunbridge, J. E., 2000: A Geography of Heritage: Power, Culture & Economy, Arnold, London.

Za mrežno dostupne rade: potrebno je, nakon dostupnih osnovnih referenci (autor, godina objavlјivanja, naslov rada ili knjige itd.), navesti potpun mrežni izvor (<http://>) i datum učitavanja.

Primjer navođenja rada objavljenih samo na internetu:

Faričić, J., 2003: Je li Hrvatskoj potrebno povjerenstvo za geografska imena?, <http://www.geografija.hr/hrvatska/je-li-hrvatskoj-potrebno-povjerenstvo-za-geografska-imena/> (24.11.2014.)

Izvori se, također u zasebnom poglavlju (Izvori), navode abecednim redom punog naziva izvora; npr:

Croatia Satellite Map Overview, Satellite Probatoire pour l'Observation de la Terre, 1986.

Kilometrička karta Kotara Vel. Goričkog u Županiji zagrebačkoj, 1:75 000, Građevni odsjek Kr. – HR. – Slav. – Dalm. Zemaljske vlade, 1909.

Primjer navođenja publikacije:

Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001.: Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima, Statistička izvješća 1167, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2003.

Navođenje izvora s interneta gdje nije naveden autor provodi se na isti način kao i kod tiskanih izvora, a potom se upisuje URL (<http://>), te datum učitavanja; npr:

Illustrated Glossary of Geographic Terms,
<http://www.enchantedlearning.com/geography/glossary/> (27.11.2014.)

Opseg i forma rada

Prednja strana korica tvrdo uvezanog primjerka jednaka je naslovnoj stranici. Na hrptu stoji samo ime i prezime, diplomski rad i godina. Optimalni opseg diplomskog rada je oko 50 stranica. Jedna stranica u radu treba odgovarati standardnoj veličini „kartice“, tj. sadržavati oko 1800 znakova. Razmak između redaka treba biti 1,5, a veličina fonta glavnog teksta 12, a pozivnih bilješki 10 točaka. Tamo gdje je to potrebno (npr. slike, tablice, dijagrami) može se koristiti i drugačiji font i veličina slova. Rad treba oblikovati kao dokument formata A4. Margine trebaju biti 2,5 cm osim lijeve margine koja treba biti 3 cm zbog uveza. Završni rad treba uvezati u tvrdi uvez. Uvezanom primjerku prilaže se i rad na CD-u ili DVD-u (sve što sadrži primjerak u tiskanom obliku). CD ili DVD treba priložiti u „džepu“ na stražnjoj korici uvezanog rada.

Prilog 1. Naslovnica

Ime prezime

Naslov rada

Diplomski rad

predan na ocjenu Geografskom odsjeku
Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
radi stjecanja akademskog zvanja
magistra/magistre geografije
(ili magistra/magistre edukacije geografije)
(ili magistra/magistre edukacije geografije i povijesti)

Zagreb
Godina

Prilog 2.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
Geografski odsjek

Diplomski rad

Naslov rada

Ime prezime

Sažetak: (tekst sažetka rada do maksimalno 150 riječi; jezgrovit, vrlo kratak sadržaj cijelog rada; uobičajeno se piše u jednom odlomku)

... stranica, ... grafičkih priloga, ... tablica, ... bibliografskih referenci; izvornik na hrvatskom jeziku

Ključne riječi: (abecednim redom, 4 do 7 riječi)

Voditelj: (zvanje*, ime prezime)

Povjerenstvo: (zvanje*, ime prezime; upisuje se nakon sjednice Vijeća GO na kojoj je izabrano)

Tema prihvaćena: (datum sjednice Vijeća GO na kojoj je odobrena tema)

Rad prihvaćen: (datum sjednice Vijeća GO kada je izabrano povjerenstvo za ocjenu i obranu rada; upisuje se nakon sjednice)

Rad je pohranjen u Središnjoj geografskoj knjižnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Marulićev trg 19, Zagreb, Hrvatska.

* Npr.: Prof. dr. sc. Ime Prezime, Izv. prof. dr. sc. Ime Prezime, Doc. dr. sc. Ime Prezime.

Prilog 3.

BASIC DOCUMENTATION CARD

University of Zagreb
Faculty of Science
Department of Geography

Master Thesis

Naslov rada

Ime prezime

Abstract: (tekst sažetka rada do maksimalno 150 riječi; jezgrovit, vrlo kratak sadržaj cijelog rada; uobičajeno se piše u jednom odlomku)

... pages, ...figures, ... tables, ...references; original in Croatian

Keywords: (abecednim redom, 4 do 7 riječi)

Supervisor: (ime prezime, zvanje*)

Reviewers: (ime prezime, zvanje*, upisuje se nakon sjednice Vijeća GO na kojoj je izabrano)

Thesis submitted: (datum sjednice Vijeća GO na kojoj je odobrena tema)

Thesis accepted: mjesec, godina sjednice Vijeća GO kada je izabrano povjerenstvo za ocjenu i obranu rada; upisuje se nakon sjednice)

Thesis deposited in Central Geographic Library, Faculty of Science, University of Zagreb, Marulićev trg 19, Zagreb, Croatia.

* Npr. redoviti profesor = Ime Prezime, PhD, Full Professor; izvanredni profesor = Ime Prezime, PhD, Associate Professor; docent = Ime Prezime, PhD, Assistant Professor.

Prilog 4.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
Geografski odsjek

Diplomski rad

Naslov rada

Ime prezime, JMBAG: 0123456789

Diplomski sveučilišni studij GEOGRAFIJA, smjer: Prostorno planiranje i regionalni razvoj

ISVU 44*

124781** Diplomski rad s obranom

Sažetak: (tekst sažetka rada do maksimalno 150 riječi; jezgrovit, vrlo kratak sadržaj cijelog rada; uobičajeno se piše u jednom odlomku)

... stranica, ... grafičkih priloga, ... tablica, ... bibliografskih referenci; izvornik na hrvatskom jeziku

Ključne riječi: (abecednim redom, 4 do 7 riječi)

Voditelj: Prof. dr. sc. Ime prezime

Povjerenstvo: Prof. dr. sc. Ime Prezime
Izv. prof. dr. sc. Ime Prezime
Doc. dr. sc. Ime Prezime

Tema prihvaćena: (datum sjednice Vijeća GO)

Rad prihvaćen: (datum sjednice Vijeća GO)

Datum i vrijeme obrane: (datum i vrijeme)

Rad je pohranjen u Središnjoj geografskoj knjižnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Marulićev trg 19, Zagreb, Hrvatska.

*Za ostale smjerove ISVU šifre su sljedeće: Fizička geografija s geoekologijom 43; Baština i turizam 45; Geografski informacijski sustavi 46; Nastavnički 65. Za integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij GEOGRAFIJA I POVIJEST, smjer: NASTAVNIČKI 42.

** Za ostale smjerove šifre Diplomskog rada s obranom su sljedeće: Fizička geografija s geoekologijom 124779; Baština i turizam 124783; Geografski informacijski sustavi 124785; Nastavnički 61258. Za integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij GEOGRAFIJA I POVIJEST, smjer: NASTAVNIČKI 60730.

Prilog 5.

BASIC DOCUMENTATION CARD

University of Zagreb
Faculty of Science
Department of Geography

Master Thesis

Naslov rada

Ime prezime, JMBAG: 0123456789

Graduate University Study of Geography: Spatial Planning and Regional
Development

ISVU44*

124781** Master Thesis

Abstract: (tekst sažetka rada do maksimalno 150 riječi; jezgrovit, vrlo kratak sadržaj
cijelog rada; uobičajeno se piše u jednom odlomku)

... pages; ... figures; ... tables; ... references; original in Croatian

Keywords: (abecednim redom, 4 do 7 riječi)

Supervisor: Ime Prezime, PhD, Full Professor

Reviewers: Ime Prezime, PhD, Full Professor
Ime Prezime, PhD, Associated Professor
Ime Prezime, PhD, Assistant Professor

Thesis submitted: (datum sjednice Vijeća GO)

Thesis accepted: (datum sjednice Vijeća GO)

Thesis defense: (datum i vrijeme)

Thesis deposited in Central Geographic Library, Faculty of Science, University of
Zagreb, Marulićev trg 19, Zagreb, Croatia.

* Za ostale smjerove engleski nazivi i ISVU šifre su sljedeće: Physical Geography and Geoecology 43; Heritage and Tourism 45; Geographical Information Systems 46; Education 65. Za Undergraduate and Graduate University Study of Geography and History, Education Programme 42.

** Za ostale smjerove engleski nazivi i šifre Diplomskog rada s obranom su sljedeće: Physical Geography and Geoecology 124779; Heritage and Tourism 124783; Geographical Information Systems 124785; Nastavnički 61258. Za Undergraduate and Graduate University Study of Geography and History, Education Programme 60730.

Obrana i ocjena diplomskog ispita

a) Prijava za obranu

O tijeku izrade diplomskog rada student redovito izvještava mentora. Primjerak završnog rada student predaje mentoru pripremljen prema ovim uputama i dodatnim uputama mentora. Kada mentor smatra da je rad spremjan za obranu, student najkasnije pet radnih dana prije predaje spiralno uvezani primjerak rada (na kojem je mentor napisao prijedlog povjerenstva za obranu diplomskog ispita) za sjednicu Vijeća GO putem Ureda za studente GO. Vijeće GO na svojoj sjednici određuje povjerenstvo za obranu diplomskog ispita. Nakon sjednice na kojoj su izabrani ostali članovi povjerenstva student ih, u dogovoru s mentorom, kontaktira u vezi predaje primjeraka diplomskog rada na čitanje. Povjerenstvo može zatražiti dodatne promjene. Kada svi članovi povjerenstva smatraju da je rad spremjan za obranu, odobravaju izradu konačnog primjerka rada koji se šalje članovima povjerenstva. Mentor u dogovoru s ostalim članovima povjerenstva i kandidatom utvrđuje datum i vrijeme obrane. Student šalje mentoru temeljnu dokumentacijsku karticu za ISVU na hrvatskom i engleskom jeziku (prilozi 4 i 5) koju mentor pregledava i šalje ISVU koordinatoru Geografskog odsjeka. Obavijest o datumu obrane mora biti oglašena najmanje tjedan dana. Student je dužan prije obrane u Ured za studente GO predati jedan primjerak koji će ostati trajno pohranjen u Središnjoj geografskoj knjižnici.

b) Obrana diplomskog rada

Obrane se održavaju u Vijećnici GO, a u slučaju zauzetosti u nekoj drugoj predavaonici ili knjižnici („stara Vijećnica“) na Geografskom odsjeku. Student brani svoj rad pred povjerenstvom za ocjenu i obranu diplomskog ispita. Povjerenstvom predsjedava mentor diplomskog rada. Nakon što povjerenstvo utvrdi da su ispunjeni svi uvjeti za pristupanje usmenoj obrani diplomskog rada, student svoj rad brani u postupku obrane diplomskog ispita. Obrana diplomskog rada sastoji se od izlaganja u kontinuiranom trajanju do 20 minuta u kojem student izlaže osnovne teze i rezultate svog rada. Nakon izlaganja kandidata, članovi povjerenstva postavljaju pitanja kandidatu na predviđenom obrascu. Postupak obrane traje do 60 minuta. Na temelju ocjene diplomskog rada i obrane tj. usmenog dijela ispita povjerenstvo daje konačnu ocjenu diplomskog ispita. Za uspjeh diplomskog ispita potrebna je prolazna ocjena i pismenog rada i usmene obrane. Mentor upisuje konačnu ocjenu diplomskog ispita.